

Ιερώτατε Αρχιεπίσκοπε Θυατείρων και Μεγάλης Βρεταννίας, υπέρτιμε και έξαρχε Δυτικῆς Εὐρώπης και Ἰρλανδίας, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ και συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Νικήτα, χάρις εἶη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι και εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Χαιρετίζομεν ἐνθέρμως τὴν διοργάνωσιν ἐν Θεσσαλονίκῃ τοῦ Συνεδρίου ἐπὶ τῆς Ἀνθρωπίνης Δουλείας, ἐν τῷ πνεύματι τῶν τριῶν διεθνῶν συνεδρίων μέ θέμα τὰς συγχρόνους μορφὰς δουλείας, τὰ ὅποια ἐπραγματοποιήθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει και Buenos Aires, κοινῇ πρωτοβουλία και μερίμνῃ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου και τῆς Ἀγγλικανικῆς Κοινωνίας.

«Ἐάν ἡ δουλεία δέν εἶναι κακό, τίποτε δέν εἶναι κακό», εἶπεν ὁ Abraham Lincoln. Πράγματι, ἡ δουλεία, εἰς ὅλας τὰς ἀπεχθεῖς μορφὰς τῆς, καταρρακώνει τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ κατ' εἰκόνα Θεοῦ και καθ' ὁμοίωσιν Αὐτῷ πλασθέντος ἀνθρώπου, διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ὁποίου ἐσαρκώθη ὁ προαιώνιος Θεῖος Λόγος, διανοίξας εἰς αὐτόν ἐκ νέου τὴν κλεισθεῖσαν διὰ τῆς πτώσεως ὁδὸν πρὸς τὴν κατὰ χάριν θέωσιν και προσδούς εἰς τὴν ἀνθρώπινῃ ὑπαρξίν τὴν ὑψίστην δυνατὴν ἀξίαν.

Ἡ χριστιανικὴ αὐτὴ θεώρησις ἐτροφοδότησε τὰ ἀνθρωπιστικὰ κινήματα και τοὺς ἀγῶνας κατὰ τοῦ κοινωνικοῦ κακοῦ, τῆς ἀδικίας και ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἐναντίον ὄλων τῶν τάσεων, αἱ ὅποια τὸν μετατρέπουν εἰς ἀντικείμενον, τὸν ἐξουθενώνουν και τὸν ὑποδουλώνουν. Αὐτό τό πνεῦμα ὠδήγησε και εἰς τὰς διακηρύξεις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, μέ κορυφαίαν τὴν Οἰκουμενικὴν Διακήρυξίν των ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν (10 Δεκεμβρίου 1948), ἡ ὅποια ἀποτελεῖ τομὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτικοῦ και νομικοῦ πολιτισμοῦ.

Δυστυχῶς, διάφορα ἀνθρωπιστικὰ κινήματα, ἐκφρασταί τὰ ἴδια μιᾶς ἀντιεκκλησιαστικῆς ἐκκοσμικεύσεως και ταυτίσεως τοῦ θρησκευτικοῦ φαινομένου μέ τὰς ἀρνητικὰς ἐκφάνσεις του, λησμονοῦν ὅτι ἡ ἀνθρωπιστικὴ ἠθικὴ ἔχει ἀνάγκην ὑπερβατικῆς θεμελιώσεως και στηρίξεως. Προφανέστατα, ὁ προσανατολισμός γενικῶς πρὸς τὸν «ἄνθρωπον» δέν ἐπαρκεῖ. Ὁ ἀνθρωπος πρέπει νὰ προσεγγίξεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θείας προελεύσεως και τοῦ αἰωνίου προορισμοῦ του. Αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ἐξέφρασεν ὁ Πλάτων διὰ τοῦ ἐξόχου «Πάντων χρημάτων μέτρον θεός» (Νόμοι 716c). Αὐτό τονίζει και ἡ χριστιανικὴ θεολογία, ἡ ὅποια κατανοεῖ τὸν ἀνθρωπον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σχέσεώς του μέ τὸν Θεόν, ἢ ἐπὶ τό ὀρθότερον, ἐκ τῆς σχέσεως τοῦ Θεοῦ μέ αὐτόν, και ἐξαιρεῖ τὴν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. «Οὐδείς ὡς ὁ ἀνθρωπος ἱερόν, ᾧ και φύσεως ἐκοινώνησεν ὁ Θεός» (Ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας). Και ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Περγάμου Ἰωάννης προσθέτει: «Τίποτε δέν εἶναι ἱερώτερον ἀπὸ τό πρόσωπον».

Δέν εἶναι τυχαῖον ὅτι ἡ Ἁγία και Μεγάλῃ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κρήτη 2016) μετ' ἐμφάσεως διεκήρυξε τὴν ἀξίαν τῆς φιλανθρώπου μερίμνης διὰ τοὺς ἐν περιστάσει ἀδελφούς, ἀναφερθεῖσα και εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εἶναι θύματα «ἐμπορίας ἀνθρώπων και τῶν συγχρόνων μορφῶν δουλείας»: «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἐπιτελοῦσα τὴν σωτήριον αὐτῆς ἀποστολήν ἐν τῷ κόσμῳ, μεριμνᾷ ἐμπρά-

κτωσ διά πάντας τούς ανθρώπους χρῆζοντας βοηθείας, τούς πεινῶντας, τούς ἀπόρους, τούς ἀσθενεῖς, τούς ἀναπήρους, τούς ὑπερήλικας, τούς διωκομένους, τούς αἰχμαλώτους, τούς φυλακισμένους, τούς ἀστέγους, τά ὄρφανά, τά θύματα τῶν καταστροφῶν καί τῶν πολεμικῶν συγκρούσεων, τῆς ἐμπορίας ἀνθρώπων καί τῶν συγχρόνων μορφῶν δουλείας» (Ἡ ἀποστολή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τόν σύγχρονον κόσμον, ΣΤ', 1). Ἡ Ἐγκύκλιος τῆς Συνόδου ἀναφέρεται εἰς τήν «τραγωδίαν τῆς ἐμπορίας ἀνθρώπων» (§ 18), ἐνῶ εἰς τό Μήνυμά της καταδικάζεται ἡ «ἐμπορία προσφύγων» (§ 4).

Πιστεύομεν ὅτι, ὅπως ὅλαι αἱ μεγάλαι προκλήσεις, οὕτω καί τό πρόβλημα τῆς δουλείας εἶναι ἀδύνατον νά ἀντιμετωπισθῇ ἄνευ τῆς συμβολῆς τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί τῶν θρησκευτῶν. Διά νά δυνηθοῦν αἱ πνευματικά αὐταί δυνάμεις νά συνεισφέρουν πρὸς τήν κατεύθυνσιν αὐτήν ὀφείλουν νά ἀναπτύξουν τάς φιλανθρώπους παραδόσεις των καί νά στρατευθοῦν εἰς τόν καλόν ἀγῶνα δι' ἓνα δικαιότερον κόσμον καί διά τήν ἐδραίωσιν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀλληλεγγύης. Αἱ ὑψωμένα πρὸς τόν οὐρανόν χεῖρες ἡμῶν κατά τήν προσευχήν, πρέπει νά κατέρχονται καί νά καθίστανται χεῖρ βοηθείας καί συμπαραστάσεως πρὸς τούς ἐν θλίψεσιν ἀδελφούς.

Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἀγωνίζεται διά τήν εἰρήνην καί τήν δικαιοσύνην, διά τήν νίκην τῆς ἀγάπης κατά τῆς μισανθρωπίας. Ἡ πίστις, τό ἦθος καί ὁ πολιτισμός μας εἶναι ἀνάχωμα ἐναντίον ὄλων τῶν τάσεων ἀντικειμενοποιήσεως καί ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἐναντίον κάθε ιδεολογίας, ἡ ὁποία τροφοδοτεῖ τάς φυλετικές διακρίσεις, τήν βίαν καί τήν φαλκίδευσιν τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ἐπειδή ὅλα αὐτά γεννῶνται πρῶτον εἰς τόν νοῦν καί τήν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, πρῖν καταστοῦν πρᾶξις, ἀγωνιζόμεθα διά μίαν παιδείαν εἰρήνης, ἀλληλεγγύης, διαπολιτισμικῆς ἐπικοινωνίας καί σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία ἀντλεῖ ἀρχάς καί ἀξίας ἐκ τῆς Παραδόσεώς μας καί θεωρεῖ τάς ἀνθρωπιστικές καί ἠθικάς ἐπιταγάς ὡς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, προσδίδουσα εἰς αὐτάς ἔμφρασιν, κίνητρα καί ἰσχύν. Ὑπενθυμίζομεν, ὅτι τό χριστιανικόν δέον περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὑπερβαίνει τό ἐπίπεδον τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἠθικῆς καί τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἐφ' ὅσον ἡ ὑψίστη ἀρχή του εἶναι ἡ ἐκουσία παραίτησις ἀπό τό ἀτομικόν δικαίωμα χάριν τῆς ἀγάπης.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, συγχαίρομεν ὑμῖν, Ἰερώτατε ἀδελφέ ἅγιοι Θεατεῖρων, διά τήν εὐαισθησίαν σας ἐνώπιον τῶν ἐκφάνσεων τῆς δουλείας εἰς τήν ἐποχήν μας καί τάς πολλὰς πρωτοβουλίας σας καί τάς συνεργασίας διά τήν ἀνάδειξιν τοῦ μεγέθους τοῦ προβλήματος καί τήν εὐρύτεραν στράτευσιν καί κινητοποίησιν διά τήν ἀντιμετώπισίν του. Σᾶς προτρέπομεν νά συνεχίσητε αὐτόν τόν εὐλογημένον ἀγῶνα διακονίας τῶν «ἀδελφῶν» τοῦ Κυρίου «τῶν ἐλαχίστων», εἰς τόν ὁποῖον ἔχετε στήριγμα καί ἀρωγόν τήν Μεγάλην Ἐκκλησίαν καί τήν ἡμετέραν Μετρούπολιν. Εὐχόμενοι ἐπιτυχῆ πραγματοποίησιν τοῦ συνεδρίου σας, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς, ἐπί τούς ὀμιλητάς καί ἐπί πάντας τούς συνέδρους, τόν φωτισμόν καί τήν χάριν τοῦ Παρακλήτου, τοῦ Πνεύματος τῆς σοφίας καί τῆς συνέσεως.

Ἐπισημασθέντες
ἀγαπητῶς ἐν Χειρῶν ἀδελφῶν β.
βικγ' Φεβρουαρίου θ'